

Na podlagi prvega odstavka 24. člena v zvezi s šestim odstavkom 23. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ in 21/18 – ZNOrg) in za izvrševanje prvega odstavka 15. člena Uredbe o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11, 8/15 in 66/18) izdaja Vlada Republike Slovenije

ODLOK

o načrtu za kakovost zraka za aglomeracijo Maribor

1. člen

(vsebina)

(1) S tem odlokom se sprejme načrt za kakovost zraka za aglomeracijo Maribor, ki v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, predstavlja program ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka.

(2) Načrt za kakovost zraka za aglomeracijo Maribor je v prilogi 1, ki je sestavni del tega odloka (v nadaljnjem besedilu: Načrt).

(3) Ta odlok ureja tudi:

– območje izvajanja ukrepov, ki je v skladu s predpisom, ki ureja določitev podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanjega zraka, opredeljeno kot aglomeracija z oznako SIM in je na podlagi predpisa, ki ureja razvrstitev območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka, zaradi čezmerne onesnaženosti zunanjega zraka (v nadaljnjem besedilu: zrak) z delci PM₁₀ uvrščeno v razred največje obremenjenosti;

- spodbude države in občin;
- kratkoročne ukrepe;
- spremljanje učinkov izvajanja in obdobje izvajanja ukrepov iz Načrta;
- nosilce izvajanja ukrepov iz Načrta.

2. člen

(določitev območja največje obremenjenosti)

Območje obremenjenosti z delci PM₁₀ se določa za aglomeracijo Maribor, ki obsega območji Mestne občine Maribor in Občine Miklavž na Dravskem polju.

3. člen

(vsebina Načrta)

(1) Načrt vsebuje:

- opis območja čezmerne onesnaženosti;
- analizo stanja onesnaženosti;
- vire onesnaževanja in njihov vpliv na stanje kakovosti zraka;

- ukrepe za zmanjšanje onesnaženosti;
- odgovorne organe za izvajanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka, vključno z nalogami občin in države;
- obveznosti povzročiteljev obremenitve in izvajalcev javnih služb varstva okolja ter oseb, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja.

(2) Pri intenzivnosti izvajanja posameznih ukrepov se upošteva tudi njihov prispevek k zmanjševanju onesnaženosti z delci PM_{2,5} in drugimi onesnaževali zunanjega zraka.

4. člen **(spodbude države in občin)**

(1) Investicijski projekti gospodinjstev za zamenjavo kotlov na vse vrste goriv z novimi napravami za ogrevanje stavb in obnova posameznih delov ali celotnega zunanjskega ovoja stavb, ki jih spodbujajo Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad (v nadaljnjem besedilu: Eko sklad), in zavezanci z nepovratnimi sredstvi na podlagi predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih (v nadaljnjem besedilu: subvencija), se lahko spodbujajo z dodatnimi subvencijami države in občin.

(2) Upravičenci do spodbud za zamenjavo kotlov na katero koli vrsto goriva z novimi kotli na lesno biomaso in za vgradnjo električnih toplotnih črpalk za ogrevanje stavb iz predpisa, ki ureja spodbujanje učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije, in predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih, do teh spodbud niso upravičeni na območju, kjer je z občinskimi akti ali lokalnim energetskega konceptom kot prednostni način ogrevanja stavb določeno daljinsko ogrevanje, razen če so ti kotli namenjeni za daljinsko ogrevanje. Če je kot prednostni način ogrevanja določena uporaba zemeljskega plina, upravičenci do spodbud niso upravičeni do spodbud za zamenjavo kotlov na vse vrste goriv z novimi kotli na lesno biomaso in vgradnjo električnih toplotnih črpalk.

(3) Občina Miklavž na Dravskem polju in Mestna občina Maribor za namen dodeljevanja subvencij zagotavljata Eko skladu in ministrstvu, pristojnemu za energijo, podatke o meji območja iz 2. člena tega odloka na zemljiško parcelo natančno in podatke o mejah območij, kjer je kot prednostni način ogrevanja določeno daljinsko ogrevanje ali uporaba zemeljskega plina, na zemljiško parcelo natančno.

(4) Zavezanci iz predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih, pridobijo podatke iz prejšnjega odstavka od Eko sklada.

(5) Eko sklad pri potrditvi programa za izboljšanje energetske učinkovitosti iz predpisa, ki ureja zagotavljanje prihrankov energije pri končnih odjemalcih, upošteva določbe tega odloka.

5. člen **(kratkoročni ukrepi)**

(1) Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu: agencija) v obdobju med 1. oktobrom in 31. marcem dnevno napoveduje onesnaženost z delci PM₁₀ na območju iz 2. člena tega odloka na podlagi predvidenih meteoroloških razmer in izmerjenih ravni PM₁₀.

(2) Agencija razglasi čezmerno onesnaženost z delci PM₁₀ na območju iz 2. člena tega odloka, če je napovedana raven delcev PM₁₀ večja od 1,5-kratnika dnevne mejne vrednosti.

(3) V primeru razglašene čezmerne onesnaženosti z delci PM₁₀ izda agencija priporočila fizičnim in pravnim osebam, da prispevajo k zmanjšanju emisij z delci PM₁₀ tako, da:

- zmanjšajo ogrevanje stanovanjskih in poslovnih prostorov;
- uporabljajo goriva, ki sproščajo nižje emisije delcev, če imajo to možnost;

- intenzivno uporabljajo javni prevoz in druge oblike trajnostnega prevoza;
- zmanjšajo uporabo osebnih vozil;
- ne izvajajo dejavnosti na prostem, ki povzročajo razpršene emisije prahu (npr. gradbišča, pometanje cest in suhega listja);
- ne uporabljajo sekundarnega ogrevanja na biomaso.

(4) V primeru razglašene čezmerne onesnaženosti z delci PM₁₀ upravljavci cest omejijo hitrost motornih vozil na avtocestah in hitrih cestah.

(5) O razglasitvi čezmerne onesnaženosti z delci PM₁₀ agencija nemudoma obvesti Občino Miklavž na Dravskem polju in Mestno občino Maribor ter sredstva javnega obveščanja, o obveznostih iz prejšnjega odstavka pa tudi upravljavca cest.

6. člen

(finančno ovrednotenje ukrepov)

Finančno ovrednotenje ukrepov iz Načrta je za obdobje treh koledarskih let določeno v prilogi 2, ki je sestavni del tega odloka.

7. člen

(program za analizo vzrokov onesnaženosti in spremljanje učinkov ukrepov)

(1) Agencija v sodelovanju z občinama pripravi program za spremljanje onesnaženosti zraka, ugotavljanje vzrokov čezmernih obremenitev in analizo učinkov ukrepov, ga po potrebi dopolnjuje in izvaja.

(2) Program iz prejšnjega odstavka vsebuje:

- evidence in scenarije izpustov onesnaževal,
- sistem za spremljanje kakovosti zraka in disperzijskih karakteristik atmosfere,
- disperzijsko modeliranje,
- receptorsko modeliranje.

(3) Pri ugotavljanju vpliva virov na onesnaženost zraka se ločeno določajo prispevki virov z območja največje obremenjenosti iz 2. člena tega odloka, regionalnih virov in čezmejnega onesnaževanja.

(4) Agencija pripravi letno poročilo o izvajanju programa iz prvega odstavka tega člena do 31. marca za preteklo leto.

8. člen

(usklajevanje in nosilci ukrepov)

(1) Izvajanje ukrepov iz tega odloka med različnimi nosilci ukrepov usklajuje ministrstvo, pristojno za okolje.

(2) Nosilci ukrepov na državni in občinski ravni so določeni v Načrtu.

(3) Nosilci ukrepov na državni ravni so ministrstvo, pristojno za okolje, ministrstvo, pristojno za promet, ministrstvo, pristojno za energijo, ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, in ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, ter izvajalci obveznih državnih gospodarskih javnih služb.

(4) Nosilci ukrepov na občinski ravni so pristojni organi občin in izvajalci lokalnih gospodarskih javnih služb.

(5) Med nosilce ukrepov iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se štejejo tudi osebe, ki izvajajo dejavnosti varstva okolja, in povzročitelji obremenitve (pravne in fizične osebe, ki

opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost, ter fizične osebe na območju Občine Miklavž na Dravskem polju in Mestne občine Maribor.

9. člen
(obdobje izvajanja ukrepov)

Izvajanje ukrepov iz tega odloka traja najmanj, dokler kakovost zunanjega zraka tri koledarska leta zapored ne doseže mejnih vrednosti za delce PM₁₀ iz predpisa, ki ureja kakovost zunanjega zraka.

10. člen
(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Maribor (Uradni list RS, št. 57/17).

11. člen
(začetek uporabe)

Četrti odstavek 5. člena tega odloka se začne uporabljati 1. novembra 2019.

12. člen
(začetek veljavnosti)

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00719-69/2018

Ljubljana, dne 20. decembra 2018

EVA 2018-2550-0105

Vlada Republike Slovenije
Marjan Šarec l.r.
Predsednik

[Priloga 1: Načrt z akakovost zraka za aglomeracijo Maribor](#)

[Priloga 2: Preglednica 1: Finančno ovrednotenje ukrepov na območju Mestne občine Maribor in Preglednica 2: Finančno ovrednotenje ukrepov na območju Občine Miklavž na Dravskem polju](#)